

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.03.82/8211-835

KONU :

07.04.2009*037158

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğünün 18.03.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7047-11970/25377 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Hulusi GÜVEL tarafından Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih edilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına koordinatörlüğünde cevap verilmesini tensip ettiği 7/7047 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Maliye Bakanlığı vergi incelemelerini, inceleme yetkisini haiz denetim elemanları ile belirleyeceği denetim programı çerçevesinde gerçekleştirir. Denetim programları da, vergi incelemesi yapan birimlerin katılımıyla, bakanlığa intikal eden inceleme taleplerinden hareketle vergi kayıp ve kaçığının yoğun olduğu sektörler ve ekonomik faaliyetlerin yoğunlaştığı riskli alanların belirlenmesi ve yapılan risk analizleri çalışmaları çerçevesinde şekillenmektedir. Genel olarak vergi incelemeleri; kamu kurumları, Bakanlığımız, Gelir İdaresi Başkanlığı, vergi dairesi başkanlıkları, defterdarlıklar, vergi dairesi müdürlükleri ile şikayet veya ihbar kaynaklı olabileceği gibi, çeşitli verilerden yararlanılarak yapılan risk analizleri gibi nedenlerle de re'sen başlatılabilmektedir.

Vergi Usul Kanununun 134 üncü maddesinde vergi incelemesinden maksadın, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamak olduğu belirtilmiş olup, Kanunun 137 nci maddesinde de bu kanuna veya diğer kanunlara göre defter ve hesap tutmak, evrak ve vesikaları muhafaza ve ibraz etmek mecburiyetinde olan gerçek ve tüzel kişilerin vergi incelemesine tâbi oldukları hüküm altına alınmıştır.

Kanunun 30 uncu maddesinde re'sen vergi tarhi, vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitine imkan bulunmayan hallerde takdir komisyonları tarafından takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca düzenlenmiş vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah kısmı üzerinden vergi tarh edilmesi olarak tanımlanmıştır.

Kanunun 341 inci maddesinde vergi ziyai, mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirememesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilememesini veya eksik tahakkuk ettirilmesi olarak belirtilmiş; Kanunun 344 üncü maddesinde ise vergi ziyai suçunun, mükellef veya sorumlu tarafından 341 inci maddede yazılı hallerle vergi ziyaya sebebiyet verilmesi olduğu, vergi ziyai suçu işleyenlere ziyaa uğrattıkları verginin bir katı tutarında vergi ziyai cezası kesileceği ve vergi ziyaya Kanunun 359 uncu maddesinde tarif edilen kaçakçılık suçları kapsamında yer alan fiillerle sebebiyet verilmesi halinde bu cezanın 3 kat olarak uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Soru önergesine konu mükellef nezdinde inceleme vergi mevzuatı hükümleri çerçevesinde yapılmış ve inceleme sonucu belirlenen matrah farkı üzerinden gerekli vergi ve ceza uygulanmıştır.

Diğer taraftan mükelleflerin haklarında yapılan vergi tarhiyatı ve/veya ceza için, dava açma, düzeltme talebinde bulunma, şikayet yoluyla başvurma, uzlaşma, indirim talebinde bulunma ve pişmanlık ve ıslah hükümleri çerçevesinde ödeme gibi pek çok yasal hakları bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı